MKCRXØØBS3EG

Ministerstvo kultury

[redacted]
ředitel odboru investic a veřejných zakázek

V Praze dne 8. 11. 2017
Č. j.: MK 70684/2017 OIVZ

Vážený pane,

Ministerstvo kultury obdrželo Vaši žádost ze dne 25. 10. 2017, ve které žádáte odpovědi na dvě další doplňující otázky v návaznosti na odpověď MK Č.j.: MK 66121/2017 OIVZ ze dne 19. 10. 2017 k Vaší žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 5. 10. 2017.

Tyto dva doplňující dotazy jsou následující:

1) Chápu dobře, že k odkupu vepřínu v Letech tedy nedošlo po zjištění, že si tuto investici přeje většina občanů ČR, ale místo toho pouze na základě rozhodnutí některých orgánů a závazků vypovídajících z mezinárodních smluv na ochranu menšin?
2) Chtěl bych se ještě zeptat, co kromě výdeje přinese odkup vepřínu v Letech běžným občanům ČR?

K výše uvedeným doplňujícím dotazům sděluji následující:

Ad 1) K tomuto bodu má Ministerstvo kultury k dispozici dokument „Veřejný zájem ukončení provozu velkovýkrmny prasat", který je součástí vládního materiálu, na základě něhož vláda rozhodla o nabytí areálu velkovýkrmny prasat v bezprostřední blízkosti v Letech u Písku do majetku státu, a který je vypracován Sekcí pro lidská práva při Úřadu vlády České republiky.

V tomto dokumentu se uvádí, cit.:

„Otázka, zda existuje veřejný zájem na ukončení provozu velkovýkrmny prasat na místě bývalého koncentračního tábora v Letech u Písku, poblíž pietního místa,[1] *byla v české společnosti předmětem polemik od 90. let minulého století.*[2] *Dělo se tak v kontextu širší historické a politické diskuse o osudech Romů v českých zemích za protektorátu a 2. světové války a o vztahu většinového obyvatelstva a romské menšiny k této minulosti.*[3] *Ve sporu*

[1] Vězeňský hřbitov s památníkem zřízeným v roce 1995, nacházející se při silnici Lety-Orlík, č. parc. 987/7, k. ú. Lety, okr. Písek, byl v roce 1998 prohlášen za kulturní památku. Pietním místem v Letech u Písku rozumíme v tomto dokumentu uvedenou kulturní památku.
[2] V diskusích nebyly požadavky ohledně ukončení provozu vepřína zpravidla vyjadřovány jako spor o veřejný zájem, ale obsahem v nich o veřejný zájem a jeho naléhavost šlo.
[3] Počátky politické diskuse k Letům u Písku a její průběh v 90. letech 20. století mapuje SNIEGOŇ, Tomáš. *Vanished history: the Holocaust in Czech and Slovak historical culture*. New York: Berghahn Books, 2014 (kap. 5); české vydání knihy je připravováno.

o ne/přijatelnosti stávající situace a o ne/potřebě ukončení provozu vepřína vyjadřovali své názory mimo jiné historikové, pozůstalí, aktivisté z romské menšiny a nevládních organizací, majitelé vepřína a v neposlední řadě představitelé samosprávy, státu a rovněž unijních a mezinárodních orgánů a organizací.[4]

Již od roku 1998 je otázka pietní úpravy míst romského holocaustu v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu, včetně otázky dalšího provozu vepřína v Letech, řešena opakovaně na úrovni vlády.[5] *Vláda, resp. vládní zmocněnec či ministr pro lidská práva, vytvářeli na platformách ad hoc pracovních skupin a trvale prostřednictvím Rady vlády pro záležitosti romské menšiny prostor pro dialog o této záležitosti.*[6] *V diskusi se aktéři vyjadřovali nejen ke střetu veřejného zájmu se zájmem soukromým, tj. zejména zájmem na pokračování provozu vepřína ze strany majitelů firmy, ale také ke střetu různých veřejných zájmů (např. ke střetu veřejného zájmu na ukončení provozu velkovýkrmny se zájmem na udržení pracovních příležitostí pro místní obyvatele a na hospodářském rozvoji regionu).*

Současně v posledním čtvrtstoletí sílilo vědomí důležitosti uchování a ochrany míst bývalých koncentračních a vyhlazovacích táborů pro naši civilizaci, a to i vzhledem k blížící se době, kdy již očití svědkové holocaustu nebudou na živu a kdy právě tábory budou hrát stále důležitější roli důkazu tragédie holocaustu a varovného mementa. Česká republika se aktivně do tohoto globálního úsilí zapojila. Spolu s dalšími třiceti zeměmi je členem Mezinárodní aliance pro připomínání holocaustu[7] *a tím se přihlásila k závazkům ke vzdělávání o holocaustu, připomínání a výzkumu holocaustu. Česká republika v roce 2009 iniciovala přijetí tzv. Terezínské deklarace zástupci 46 zemí světa, která vyzývá k široké podpoře veškerého úsilí vyvíjeného na ochranu míst bývalých koncentračních táborů.*[8]

Výsledkem společenské diskuse je prosazení názoru na vládní úrovni, že stávající situace v Letech není akceptovatelná a je nutné ji řešit. Protože žádná ze snah dosud nevedla k cíli, vláda v roce 2015 rozhodla ve Strategii romské integrace do roku 2020, že je nezbytné přijmout opatření, která by vedla k ukončení provozu velkovýkrmny prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku. Vládní materiál označuje umístění provozovny za dehonestující

---

[4] Viz též Příloha.

[5] Již v roce 1998 byl vládě předložen materiál, v němž se diskutovala otázka zrušení provozu (vyvlastnění areálu) velkovýkrmy prasat v Letech u Písku, nakonec ale bylo přijato usnesení, které tuto otázku neřešilo. (Usnesení vlády ze dne 1. července 1998 č. 474.) Přehled všech kroků vlády byl obsažen v části III. materiálu k plnění opatření podle usnesení vlády ze dne 23. února 2015 č. 127, o Strategii romské integrace o roku 2020 (usnesení vlády ze dne 21. března 2016 č. 260).

[6] Rada vlády pro záležitosti romské menšiny se situací v Hodoníně u Kunštátu a v Letech u Písku zabývala opakovaně. Viz též Příloha, část 3. Smíšená komise k Letům u Písku a k Hodonínu u Kunštátu, v níž byli zastoupeni mj. historikové, romisté, pozůstalí a zástupci státní správy, byla zřízena v lednu 1999. Meziresortní pracovní skupina k Letům byla dále zřízena na základě rozhodnutí vlády koncem roku 2005. Další pracovní skupiny pracovaly s přestávkami v následujících letech. I na základě jejich činnosti došlo po roce 2009 k pietní úpravě místa bývalého koncentračního tábora v Hodoníně u Kunštátu a k částečné pietní úpravě v Letech u Písku (usnesení vlády ze dne 4. května 2009 č. 589).

[7] International Holocaust Remembrance Alliance - IHRA. Založení IHRA bylo iniciováno v roce 1998 bývalým švédským premiérem Göranem Perssonem. IHRA vznikla v návaznosti na setkání ve Stockholmu v roce 2000, kde byla přijata tzv. Stockholmská deklarace o holocaustu, viz https://www.holocaustremembrance.com/cs/prohl%C3%A1%C5%A1en%C3%AD-stockholmsk%C3%A9ho-mezin%C3%A1rodn%C3%ADho-f%C3%B3ra-o-holokaustu
V současné době má IHRA 31 členských zemí, 11 pozorovatelů a 7 stálých mezinárodních partnerů. IHRA významně přispívá též k poznání romského holocaustu. Byl například publikován soupis historické literatury k persekuci a genocidě Romů, který zahrnuje i dostupné práce týkající se České republiky.

[8] Terezínská deklarace k osudu majetku obětí holocaustu a souvisejícím otázkám byla přijata 30. června 2009, na závěr **Konference k osudu majetku obětí holocaustu, organizované Českou republikou v rámci předsednictví ČR v EU v Praze a Terezíně ve dnech 26.– 30. června 2009. Viz** http://www.eu2009.cz/cz/news-and-documents/news/terezinska-deklarace-26320/ .

a uvádí, že „Tato situace je nadále vnímána velmi negativně jak českými Romy, především pozůstalými, tak částí české i světové veřejnosti a mezinárodními organizacemi.“[9] *Odhodlání zajistit ukončení provozu velkovýkrmny prasat v Letech u Písku potvrdila vláda usnesením ze dne 21. března 2016 č. 260 a určila jako vládou preferovanou variantu řešení vykoupení vepřína.*[10]

S ohledem na výše uvedené lze shrnout, že v politické sféře bylo na vládní úrovni a též u významné části společnosti dosaženo shody na tom, že existuje naléhavý veřejný zájem na ukončení provozu velkovýkrmny prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku. (Veřejný zájem nemusí naplňovat přání a priority všech členů společnosti, to zpravidla ani není možné.)“.

Vzhledem k tomu, že Ministerstvo kultury není autorem výše citovaného dokumentu, v případě dalších doplňujících dotazů se prosím obracejte na Sekci pro lidská práva při Úřadu vlády České republiky.
Sekce pro lidská práva při Úřadu vlády České republiky má k tomuto materiálu k dispozici veškeré podklady, na základě kterých dospěla k výše uvedeným závěrům. Jen jí jsou známy veškeré podrobnosti a souvislosti, proto je plně kvalifikována k zodpovězení Vašich případných doplňujících dotazů k této problematice.

Ad 2) K tomuto dotazu opětovně citujeme z výše uvedeného dokumentu: *„Prospěch z ukončení provozu vepřína nebude mít konkrétní předem vymezená skupina osob, ale veřejnost, resp. celá společnost. Skutečnost, že oběti, s nimiž je místo spjato, byli převážně Romové, a že tedy pozůstalí a další příslušníci romské menšiny mají (či mohou mít) k záležitosti intimnější a intenzivnější vztah, neznamená sama osobě, že by měli z věci větší prospěch a jednalo se tak o kolektivní soukromý zájem, protože o celospolečenském a civilizačním významu připomínání holocaustu a zločinů páchaných za války není dnes žádných pochyb.“.*

S případnými dotazy k bližšímu vysvětlení shora citovaného textu, se prosím obracejte na již zmíněnou Sekci pro lidská práva při Úřadu vlády České republiky, neboť ta je k tomu odborně kvalifikována, jelikož je zpracovatelem výše uvedeného dokumentu.

[redacted]

ředitel odboru investic a ve[redacted]

[redacted]

[9] Strategie romské integrace do roku 2020, bod 4.3, písm. c). Viz též Příloha, část 2.
[10] Viz Příloha, část 2.